

ПОЗЕН Леонід Володимирович (10(22). 07. 1849, м-ко Оболонь Хорольського пов. Полтавської губ., нині село Кременчуцького р-ну Полтавської обл. — 08. 01. 1921, Петроград, нині Санкт-Петербург) — скульптор. Член Товариства пересувних художніх виставок (1891), дійсний член Санкт-Петербурзької академії мистецтв (1895), сенатор і таємний радник (1912). Навчався на юридичному факультеті Харківського та Санкт-Петербурзького університетів (закінчив 1872). Від 1876, мешкаючи в Полтаві, захопився скульптурою. П. реалістично зображував життя українців, достовірно й майстерно відтворював народні образи, етнографічні сценки. Найбільше працював над мініатюрною пластикою із теракоти й воску, станковими композиціями й погруддями, також створив у Полтаві бронзові пам'ятники І. Котляревському (погруддя й 3 горельєфи як ілюстрації до його творів «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник» (обидва — 1890—1902)

та «Енеїда» (1896—1902); відкрито 1903) і М. Гоголю (1913—15; відкрито 1934). Учасник мистецьких виставок у Санкт-Петербурзі (1882—1918), Москві, Полтаві (1903), а також в Італії, Великій Британії, Німеччині, Нідерландах, США. Деякі твори П. зберігаються в Національному музеї «Київська картинна галерея», Національному художньому музеї України (обидва — Київ), Миколаївському, Одеському й Полтавському художніх музеях, Музеї етнографії та художнього промислу (Львів), у музеях Санкт-Петербурга, Москви, Калуги, Кисловодська (всі — РФ). Відомий портрет П. авторства М. Ярошенка (1885).

Основні твори

погруддя та барельєфи — митців В. Волкова (1878), І. Зайцева (1882), М. Ярошенка (1889), Г. М'ясоєдова (1890), артиста Ф. Стравінського (1897; усі — гіпс тонований); станкові композиції — «На волах» (1880), «Шинкар» (1881), «Лірник» (1883), «Переселенці» (1884; усі — віск, відлиті в бронзі), «Жебрак» (1886), «Запорожець у розвідці» (1887), «Скіф» (1889), «Син твій, мати, у полі спочиває» (1896), «Оранка в Україні» (1897; усі — віск).

Рекомендована література

1. Михайлів Ю. Скульптор Леонід Позен // Життя і революція. 1929. Ч. 7—8;
2. Владич Л. Леонід Володимирович Позен. К., 1961;
3. Шмидт І. М. Леонид Владимирович Позен // Русское искусство: Очерки о жизни и творчестве художников. Вторая половина девятнадцатого века. Ч. 1. Москва, 1962.

[В. М. Ханко](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Позен Леонід Володимирович / В. М. Ханко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-878988>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).